

SLOVENSKI NAROD.

Iznaj vsak dan, izven ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-egrske čezla za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 18 kraje. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četirih stopne peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Naša narodna strankarska organizacija.

Ko je na Hrvatskem, stoprv pred petimi leti, narodna stvar od Rauchove krutovlade na videz popolnem uničena bila, ko v sabornij bilo niti enega narodnega poslanca, ko v celej provincijalni Hrvatski in Slavoniji niti enega narodnega časopisa nij bilo, ko je mnogo narodnjakov v obupu malaksalo in ne vedelo družega, nego tiho tožiti (ker javno se nij smelo) — kaj so storili nekateri hrvatski rodoljubi? „Organizirajmo svojo narodno stranko, razdelimo delo, pripravljajmo se na prihodnji boj in če smo delavni, zložni in možati, gotovo zmagamo“, tako so rekli, in čisto na tihoma so sklicali shod kacic sto vplivnih, agitatornih in delavnih narodnih mož, starih in mladih v Maksimir pri Zagrebu. Tam so cel črtež delovanja naredili, delo razdelili, poseben izvrševalen narodni odbor volili, kateri je imel celo agitacijo začeti in izvesti. In ta maksimirska shod je vir onega delovanja, ki je Rauchov sabor razpršilo, njega in Bedekoviča in Vakanoviča, strmoglavno vrglo in hrvatski narodni stranki, ki je bila pred maksimirskim narodnim shodom in pred organizacijo tega shoda še mnogo bolj oškodovana, nego je naša slovenska, na oni višek pomoglo, kjer je sedaj.

Posnemajmo Slovenci sedaj, ko nam je tako živo treba, Hrvate in organizirajmo svojo narodno stranko na novo in sicer po izgledu onega maksimirskega, za naše brate tako plodonosnega shoda.

Da pa je to vsepešno mogoče, trebalo bi od vseh strani prvič odkritosrčno osti, drugič pak bi se uže vendar morala opustiti od strani klerikalnih listov naših sorojakov vseskozi škodljiva in kar neresnična ponavljanja, od nas bog zna kolikrat ovržena očitanja o prouzročenju „razpora“ in da se mu nasledki pripisujejo, kateri imajo povsed drugod svoj vir. In če bi res te nasledke bil imel oni „razpor“, kateri nam je bil od vas usiljen, no viaga, če ste rodoljubi zakaj ga pa vedno v permanenci ohraniti hočete s svojimi rekriminacijami?

Hrvatje so imeli pred Rauchom, l. 1865 tudi svoj razpor in sicer ne manj strasten kakor mi. Bili ste dve stranki, ena narodno-liberalna ali fuzijonistična, ki je rešitve od Pešte pričakovala in pri kateri so bili Mrazović, pokojni Perković, Miškatovič in drugi še sedaj čislani narodnjaki; druga tudi narodna stranka se je zvala samostalna in je težila bolj v Beč; v njej na čelu so bili Vončina, Mažuranič in drugi tudi še danes čislani narodnjaki. Vzemite tedanje liste „Pozor“ in „Sviet“ v roke, pa vidite kako so se pogajali. — Ali ko je narod-

na stvar bila tujstu in magjarstvu izdana, bili so prej protivni narodnjaci Mrazović, Vončina, Miškatovič, Mažuranič edini, da edini v narodnih rečeh tudi s kanoniki dr. Račkim, Šušakovičem in drugimi duhovenskimi poslanci, da si so kasneje sklenili po svoji večini celo liberalno šolsko postavo. Vse to, ker jim je narod prvi, potem stoprv druga vprašanja, katera se, ako narod kot narod svoje naravne pravice pribori, lahko kasneje razrešijo. Oni so se potem za narodno stvar zedinili, ker so bili res rodoljubi. Za to oni pri nas nij rodoljub, in ko bi bil še toliko dozda „za narod“ storil, kdor svojih osebnih simpatij ali antipatij narodni stvari za ljubo ne zna zatajiti.

V podrobnosti ideje, katero smo v sporazumljenju tudi z nekaterimi drugimi rodoljubi tu sprožiti za svojo novinarsko dolžnost imeli, bilo bi prezgodaj ali morda celo neumestno spuščati se. Le to naj omenimo, da bi v odboru, katerega je tako treba, bili dela zmožni in delavni možje, a ne le počasteni. Koliko odborov imamo, kjer odborniki „to čast“ hvaležno prevzemajo, a potem nič ne delajo ali pa malo delajo, in vendar bi bilo bolje za dotično društvo, ko bi izvoljenec bil „to čast“ prepuštil in celo ponudil morda menj spoštovanemu in menj odličnemu, a delavnejšemu sodrugu. Ne bodimo pregloboko v kultu osob in ne mislimo, da ta in oni naj dela vse, ker le on je poklican. Vsak na svojem mestu, na nevarna mesta pa delavne in pogumne če prav menj „slavne“ može in kmalu pojde boljše, nego je šlo do sedaj.

Politični razgled.

Notranje dežele

V Ljubljani 13. februarja

Ministrski predsednik je državni zbor pismeno pozval, naj *delegacije* voli.

Ministrsko krizo na Dunaji priznavajo sedaj skoro vsi ustavoverni listi. Načelnik min. Auersperg je baje uže v nekem odboru naznanil, da bode vprašal v zboru ali ima še zaupanje. Ustavoverni „Fremdenblatt“ bere ministrstvu litanije kakor oni dan „N. fr. Pr.“, da nij nič storilo in nij zmožno ljudstvo zadovoljiti, da vlada vsled tega povsed apatija. Drug ustavovern list pak se šali iz tega, da so bili predvčeršnjem kar štirje ministri na enkrat „bolni“ in niso mogli v drž. zboru navzočni biti, najbrž ker so po Auerspergovih besedah „ein harmonisches ganze“ se tudi bolezen na vse harmonično raztegne. — „Frankfurter Zeitung“ in za njo tudi dunajska „Deutsche Zeitung“ pa celo pripovedujeta, da je cesar rekel ministru Auerspergu: „Vi ste me gde Banhansa nalagali (getäuscht), jaz potrebujem neomadeževanih ministrov.“ Torej podgane uže Auerspergovo barko zapuščajo, znamenje, da se bode kmalu utopila. In če ne pogrezne uže nikogar nego

Stremajerja in Banhansa, dobro bi bilo za sedaj, kasneje itak pridejo še drugi na vrsto.

Mladočrški vodja dr. K. Sladkovsky objavlja v „Narodnih Listih“ daljše vednostne članke pod napisom: „Volitve zastopnikov poleg prava in pravičnosti“. Ta politična razprava, ki bode gotovo zanimala politikarje tudi zunaj Češke — razpravlja vprašanje, na kakov način bi bilo mogoče v poslaniških skupinah doseči pravično zastopništvo, ker do sedaj se prikazuje poglavitni vzrok v načelu, da povsodi zmaga nadpolovična večina nad podpolovično manjšino pri volitvah. Mnoga leta si belijo s tem glave vsi znamenitejši misleci parlamentarnih držav, toda nij se posrečilo ni angleškimi, ni nemškimi to razluščiti. Dr. K. Sladkovsky izda svoje misli o tem na svitlo tudi, kakor brošuro v nekaterih evropskih jezikih.

Vnauje države.

Francoska narodna skupščina ne neha sveta v začudenje spravljati, ker je na enkrat postala bolj republikanska, nego je kdo mogel pričakovati. V seji od 12. t. m. je z 322 proti 310 glasom sprejela celo nasvet, da senat volijo isti volilci kakor zbornico, torej tudi suffrage universel. To vznbuja veliko senzacijo.

Italijanski list „Epoca“ prinaša pismo pokojnega italijanskega agitatorja Mazzinija, do Bismarka od leta 1867. Uže tačas je veliki italijanski politik vedel, da pride mej Nemčijo in Francosko do vojske in je iz sovraštva do Napoleona na to delal, da Napoleon nij dobil Italije za zaveznico. Bismark je uže prej v tem smislu delal in Mazzini, kateri za to protifrancosko agitacijo en milijon lir v onem pismu od Bismarka zahteval, mu je s svojim velikanskim vplivom pomagal, — z vspehom, kakor je zgodovina pokazala. Sicer pa se pošteni Mazzini nij skladal z Bismarkovo politiko, le njegovo vztrajnost in njegovo sovraštvo do tujcev je občudoval. Mazzini je baš delal, kakor je on sodil, da je za njegov narod najboljši.

Dopisi.

Iz Hrvatskega 10. febr. [Izvirni dop.] Znamenja lena apatije in indiferentizma za javne zadeve pomeljevajo se od dne do dne bolj na površje našega javnega življenja. Ob časih trde borbe proti Rauchu in Vakanoviču obečala je naša narodna stranka narodu zlate gradove za slučaj če bode kedaj ona do vladne oblasti prišla. Narod je v to obečanje verjel, postavil se je pod njeno vodstvo, boril za njo, zmagal ter jej vladno oblast v roke potisnil. Če pa današnje stanje prispedobi s stanjem pod Rauchom in Vakanovičem, vidi, da je sicer mnogo dobrih zakonov ustvarjenih, da pa nij nikogar, ki bi vse te dobre zakone v praktično življenje uvedel znal, ter da se za to položje nij dosta zboljšalo. In od todi izvira tista politična letargija, ki se je denes našega naroda vidno polastila. Mi imamo mnogo in še premnogo

velikih politikarjev, saborskih govornikov in snovateljev zakonskih osnov, malo in veliko premalo pa praktičnih ljudij. Vse to pa more naša narodna stranka s tem popraviti, da v Mažuraniča na to pritiska, da čem preje izvede novo deželno upravo, ter da pri tej priložnosti z vso energijo postopa proti koruptivnim elementom nahajajočim se v našem denšnjem upravnem organizmu, in to se ne more zadosta naglaševati. Naša denšnja vlada se mora denes na vse tako rekoč prisiliti, kajti iz lastne inicijative malo, ali skoro nič ne stori. To je pa lahko umevno, če se pomisli, da ima Mažuranič še zmerom Rauchove kreature okolo sebe, v katerih koristi je, ga zavirati ne pa podpirati, mu potekoče delati ne pa pot gladiti. V dokaz tega samo en primer. Naj večji nered, največja samovolja in večja nepostavnost vlada v sremskeji županiji. Vse pritožbe na vlado so pa dosedaj brezuspešne ostale. Pri vladi izginejo pritožbe da človek ne ve ni kako ni kam. Javna skrivnost je, da jih Živković in Jovan Jurković, oba dva magjaronska Sremca, kakor se pri nas reče „zabašurita“. Kako težko je Mažuraničevo stanje pri tacih okolnostih, pač vsak lahko vidi.

Za vzgojenje klerikov za frančiškanske samostane v Bosni obstoji posebni zaklad, iznoseči do 120.000 gold. glavnice. To zakladno premoženje je vtelojeno še iz časov pred letom 1848. v ogerski verozakonski zaklad, in ogerska državna blagajna je do denes vse obresti od te glavnice letnih 5000 goldinarjev v ime vzdržnih stroškov za bosniške klerike dijakovaškemu semenišču izplačivala. Naenkrat je pa Magjarom, mislečim valjda, da ta denar iz svojega žepa plačujejo, v glavo palo, da bi mogli dijakovaškemu semenišču to plačilo vzklati, ter vzgoj bosniških klerikov v kako ogersko semenišče prenesti, ter je v ta namen Andrassy uže propagandi v Rim pisal, naj bosniške klerike v semenišče v Ostrogonu navrača. Iz tega pa ne bo nič. Magjari morajo ali obresti naprej plačevati, ali pa glavnicu našem verozakonskemu zakladu povrniti, sicer se pa tudi bosniški kleriki odločno branijo preseliti iz dijakovaškega na ostrogonsko semenišče. Tedaj celo skozi rimska „societas de propaganda fide“ hočejo Magjari svoje politične nakane dosežati!

Domače stvari.

— († Tržaški škof Legat) je kakor se nam piše, 12. popoldne ob 3 uri umrl, in se od pondeljka nij več zavedel. Obžalovati morajo tržaški Slovenci toliko bolj njegovo izgubo, ker je bil radodaren in nikdar nij odrekel materialne pomoči kadar je šlo za narodno reč, več o njem prihodnjč.

— († Jurij Zavašnik) kanonik in bivši glavni šolski nadzornik, je v petek umrl. Pokojnik je bil sicer ultramontanec čiste vrste, a poleg tega eden onih pri nas vendar redkih duhovnikov, ki so za nemškutarstvo živo zavzeti, zaradi česar je bil vzlasti v pokojnem Einspielerjevem „Slovenci“ večkrat imenovan, in od „liberalne“ (?) ustavaške stranke čestit. In sedaj je tudi on, v Ljubljani sploh znan, zapustil kraj naših trdih borb, kjer brat bratu življenje greni. Mir mu!

— (Slovensko gledališče.) Jutri ponedeljek 15. feb. predstavljalo bode dra-

matično društvo tri prav zanimive male veseloigre: „Kdo se prvi smeje“, veseloigra v 1 dejanji, potem „Kodeljeve pridige iz za gardin“, veseloigra v 1 dejanji in končno uže znano burko s petjem „Krojač Fips“, v kateri je naš komik g. Kajzelj posebno izvrsten, ker so vse tri igrice nam kot dobre priporočene, nadejati se je vselega gledališkega večera.

— (Koncertna soareja) bode denes večer v restavraciji ljubljanske čitalnice, svirala bode c. kr. vojaška godba peš-polka Sachsen-Meiningen. Začetek ob 7. uri zvečer.

— (Vabilo.) Gospodje pevci čitalniškega pevskega zbora so uljudno vabljeni, priti gotovo k pevski skušnji v torek dne 16. februarja ob 8. uri zvečer. Pevski odbor.

— (Slepar?) Spoštovana gospá od tu nam piše, da je bil predvčeranjem pri njej čedno oblečen človek, ki je dejal, da je od neke graške hranilnice in ponujal dobiti denar na njene hiše za en procent višje s pristavkom, da je v 34 letih s tem tudi ves kapital plačan. Omenjena gospa meni, da je to najbrž kako sleparenje, ki bi realno premoženje v roke ofenheimskega konsorcija spravilo in nam se tudi potrebno zdi, svariti občinstvo.

— (I. Mozirja) se nam piše: Mlado, jedva osemnajst let staro dekletce je poročilo pri nas dvojčka in sicer je prvega dne 9. t. m. in drugega stoprv denes (12. t. m.). Poslednji je skoro še jedenkrat tako velik kakor prvi. In dečaka revčka sta nezakonska.

— (Strašen umor.) Iz ogersko-slovenske meje se nam piše: Pretekli mesec prihruli so v neko stražajnico železniške črte Barč na Ogorskem tatje, hoteč krasti. Stražaj jih zapazi, ustrelil in jednega rani. Ostali ulomijo vrata, zvežejo stražaja, položé ga na mizo in mu zarežejo vrat. Uboga žena morala je skledo držati in v njo kri svojega moža streči. Po umoru moža zvezali so zločinci tudi ženo, njej usta zamašili in potem s kravo potegnili. Šestleten otrok izvleče materi zatik iz ust, ter jo tako pogina reši.

Izpred porotnega sodišča.

V Ljubljani 6. febr.

Pacifico Domenicani, 27 let star, zidarsk delavec iz sela Kastro, provincija Ankona, na Italijanskem sedi denes na zatožnej klopi pred porotniki zatožen hudodelstva dvojnega uboja in težke telesne poškodbe.

Predsednik sodišča je dež. sod. svetovalec Jevnikar, zastopnik drž. pravdnštva Šetina, zagovornik zatožencev gosp. dr. Mošć.

Inkriminirana dejanja so se po izpovedbah zaslišanih svedkov sledeče dogodila:

Leta 1873 je bil pustni dan 25 februarja. Popoldne prideta Jožef Smrdel in Janez Seles z drugimi tovariši v Čelharjevo gostilno na Premu pit. V isti gostilni pri vratih je bilo 10 do 12 italijanskih delavcev, ki so kriče svojo igro „la mora“ igrali, da bi nabrali tako novcev za bokal vina. Ker so poslednji pri vratih stoje napoto delali ter drugim vhod in izhod zavirali, zraven pa, kakor pri omenjeni igri ne more drugače biti, zelo kričali, jih pozove mej nje stopivši Jože Smrdel, katerega so zavoljo krika, deloma, to se ve da, tudi zavoljo lastne težke glave, ušesa bolela, v italijanskem

jeziku, da naj ne kriče tako zelo, in da naj gredo od vrat za mizo. A mlad Italijan mu pomoli figo pod nos: „ció“, — vendar ga nij dregnil, a bilo je to zadosti. Jože Smrdel jeze vzkipi in udari Italijana za uho. Občni prepiri. Janez Seles vide, da imajo Italijani Smrdela mej soboj, skoči na mizo, iz mize pa plane na Italijane, tako, da so trije pali. Smrdel in Seles zgrabita omenjenega Italijana, ki je figo kazal, ter ga tiščeta za glavo proti tlam. Italijan izvleče nož iz žepa, suje okrog sebe in uide. Pri vratih je stal Anton Fabec, in ko Italijan skozi plane, zadene nož Fabca. Smrdel in Seles tečeta za Italijanom, a poslednji se kmalu vrne in ječi: „predrt sem“.

Tako je tudi bilo. Smrdel in Seles sta dobila vsak en ubod v trebuh, da so jima čreva ven gledala. Zdravniki so skušali, čreva nazaj uravnati, kar se jim je pri Selesu posrečilo, ne pa pri Smrdelu, ker je poslednji predaleč za Italijanom tekkel in je zaradi tega še več črev na dan prišlo. Smrdel je umrl čez 2 dnij. Seles pa je živel do 29. aprila. Urok Smrdelove smrti je bilo vnetje črev, Selesove pa pijemija, izvirajoča iz tura, ki se mu je zaradi uboda v trebuhu naredil. Fabca je Italijan v desno stegno zadel, ter ga tako zelo poškodoval, da je 7 mesecev velike bolečine trpel.

Kedo je to dejanje doprinesel? Državno pravduštvo je zatožilo Pacifico Domenicani-ja.

Prišlo se mu je na sled na naslednji skrivnostni način.

Raznesel se je takoj po dejanji v Premu in sosednji vasi Bitinje, kjer je Pacifico Domenicani stanoval, glas, da le posledno omenjeni in nikdo drugi nij ranjencev zabodel, temveč, da je Pac. Domenicani precej prihodnji dan zapustivši svojo obleko in zaslužek v Bitinji, naenkrat izginil. Vsled tega je sodnija v policijskem listu za Kranjsko in Primorje razglasila, da išče nekoga Pacifico Domenica vulgo Pacina, ki bi utegnil biti storilec omenjenih zločinov.

Za pričo pozvani policist Giuseppe Dellapietri, pripoveduje, da mu je nekega dne prišel pravit nek „confidente“, ki je bil za čas dejanja na Premu, da ve za človeka, katerega preganja avstrijska pravica zaradi dvojnega uboja, in kateri bi utegnil biti omenjeni zasledovani Pacifico Domenico, recte Domenicani. Dellapietri res zasači tega človeka, ter ga izroči sodniji v Rovigno, poslednja pa ga pošlje v Ljubljano.

Dellapietri pozvan, da imenuje „confidente“, — skrivnostno sumljivo osebo — odločno reče, da tega ne bode storil, dokler ga sodišče k temu ne primora.

Sodišče naznani sklep, da ostane Dellapietri toliko časa pred sodnijo, da se bode po izpovedbah drugih svedkov skazalo, je li treba vedeti ime „confidenta“ ali ne, ker ta ne more drugega potrditi, nego da je bil zatoženec 25. febr. 1874 na Premu, kar pa tudi druge pozvane priče vedo.

Pacifico Domenicani dosledno taji, da bi bil kedaj na Kranjskem in posebno na Premu ali v Bitinji.

Dokazov za nasprotno ne manjka.

Lastna tovariša zatoženceva Eugenio Grati in Giovanni Michelli pravita, da sta v Bitinji skupaj z njim na železnici delala, da sta celo z njim v enej hiži, pri Jože Franku v Bitinji stanovala; tudi Frank ga pozna.

Domenikani je na sumljiv način iz Prema po 25. febr. pobegnil, ter se potem v Rovigni imenoval se Giuseppe Giusepponi, kar pričajo rojaci njegovi. Zakaj je to storil? Državno pravdnštvo pravi, da za to, da bi se sodniji, ki ga je zasledovala odtegnil. Imel je tudi potni list, a ne za svoje, nego na ime Giuseppe Giusepponi, katere osebe niti nij, vsaj sodnija ga zaslediti nij mogla.

Čelharju gostilničarju na Premu in Jan. Trebecu priči pozvane iz Dalmacije, se Pac. Dominicanci zdi po vsej postavi in po obrazu onemu Italijanu podoben, katerega sta videla, da je Smrdelu zabavljaj in katerega sta Smrdel in Seles k tlam tiščala. Trebec pravi, da je dobro videl, da je bežeči Italijan po storjenem dejanji nož ob blače obrisal, ter ga v žep uteknil, in isti Italijan je bil ravno tak, kot zatoženec.

Priča Giovanni Michelli pa zatožencu v obraz pripoveda, da mu je v R-ki sam pravil, kako se je v Premu s kranjskimi fanti spril, kako so ga fantje potem napali, in da je -- braneč svoje življenje -- z nožem krog sebe suval in tako dva do smrti ubodel. Pac. Dominicanci mu je rekel, da bi tistega ne bil storil, ko bi se ne mogel braniti.

Zatoženec drznim čelom temu svedoku v obraz reče, da laže. — Priča Francesco Grandoni pripoveduje, da je prišel baš o času dogodbe na Kranjsko. Videl je iz holmea Prem. Ker se mu je od daleč lepa okolica zdela, misli si, tu bi bilo dobro šotor postaviti, a opomni ga nekdo, da tu nij zanj varno, ker je pred tremi dnevi nek Italijan Pac. Dominicanci dva fanta zaklal, in je zaradi tega ljudstvo na italijanske delavce zelo razkačeno. Nevoljen se je ognil Premeke vasi.

(Konec prihodnjic.)

Postano.

V zadnjem „Slovenču“ je brati prav obrekovalen popis naše čitalnice, kateri se je skoval v „kamri“, to je v sedajni naši „vice-čitalnici“. — V pravem pomenu se hoče le g. Busniku nekoliko zadostiti, a ne na pravem potu in na pravem mestu.

Sramotno je, da se to ne more doma rešiti, temuž strankarstvo javno v časopisih na nepošten način goji. Toda odgovornost pade na nje.

Čitalnica naša dobro napreduje in uživa splošno zaupanje; dokaz temu vedni pristop novih udov. — Da je odbor sploh „nihilistične barve“ — ali vsaj bolj kot lani — tega g. kaplan, še nijste dokazali, in vas imam v tej zadevi tako dolga za obrekovalca, dokler tega ne dokažete. Čitalnica nikdar še nij bila tako na trdnem, niti pod vašem pašovanjem ne, kakor je sedaj.

Veselica zadnja je bila po sklepu odborovih sej od 1. in 24. p. m. uredjena in izvršena. — Deficit pripadel bi čitalnici, zaradi intrig od vaših strani. Toda došlo je toliko, da so se vsi stroški pokrili — in ostalo je še čistega dobička celih 6 kr.

Da so prostori na Stemarjih dovolj prostorni — nij res — čitalnica ima v resnici samo eno sobo, katero zase potrebuje — in g. Sušnik jo preriva sedaj gori, sedaj zdolaj, se ve po slabi pogodbi — čitalnica za to drago plačuje, in mora za rabo „veže“, „balkona“ nasprotno sobe za večer plačati 4 gld. Garderobe niti nij; obleka se kar po stopnjicah valja — toda za 30 do 40 parov je še dostojno — ako se pa lepi prostori pri „zelenem drevesu“ brezplačno, čitalnici prepusté, se nikdo nema pravice pritoževati, ako jih čitalnica z veseljem lahko porabi.

Še le, ko so uže vabila razposlana, jeli ste intrigirati — čitalnici na kvar in

vlovlili 20 veljavnih podpisov — in mej temi je bilo podpisanih 15 udov, ki večidel veselje ne obiskujejo, in jih tudi sedaj prav nič nij manjkalo. Gospod dopisnik pa tudi nij vedel drugega pisati, kakor nepotrebno in smešno napadati osebo.

Ako bi bil neutralno rešetaril, spravil naj bi se bil nad sé, dalje pogledal v svojo torbo in svoje kritično želo obrnil v prvi vrsti proti bivšemu blagajniku.

Sodil naj bi o tem koliko časa bode na „Stemarjih“ in v „kamri“ vihrala narodna zastava, ko bode čitalnica prekoračila pogubni prag odročnih „Stemarjev“.

Drugi osobni napadi so preveč smešni, da bi zaslužili odgovora ali pojasnila. — Svetujem pa, naj se polemika nikar ne nadaljuje, in naj se nikar po svetu ne raztresa, kar se doma lahko reši. (To bi tudi mi živo prosili. Ur.)

Škofja Loka, 12. februarja 1875.

O. Franc,
tajnik čitalnični.

Deželno gledališče v Ljubljani.

V pondeljek 15. februarja 1875.

Prvikrat:

Kdo se zadnji smeje?

Vesela igra v 1 dejanji, spisal M. Knauf, poslovenil J. Kalan.

O s o b e:

Gospa pl. Podgorska, mlada vdova — gđ. Podkrajškova.
Gospod pl. Trnovski, posestnik — gospod Schmidt.
Henrijeta, hišna — gđ. Namrétova.
Natakar — — — — — gospod Trnovec.

Potem prvikrat:

Gospoda Kodelja pridige izza gardin.

Vesela igra v 1 dejanji, spisal G. pl. Mozer, poslovenil R. P.

O s o b e:

Edvard Kalfč, mlad trgovec — gospod Schmidt.
Antonija, njegova soproga — gđ. Ladarjeva.
Avgust Muk, zaslužnik — gospod J. Noll.
Kunigunda, njegova soproga — gđ. Podkrajškova.
Kodelj — — — — — gospod Sušteršič.
Emilija, njegova soproga — gđ. Namrétova.
Natakar — — — — — gospod Rebolj.
Železniški sluga — — — — — gospod Dubski.
Postrešček — — — — — gospod Rus.

Godi se na železniški postaji.

Konečno:

Krojač Fips.

Burka s petjem v 1 dejanji, poslovenil Dav. H.

O s o b e:

Fips, krojač — — — — — gospod P. Kajzel.
Lizika, njegova varovanka — gđ. Ladarjeva.
Gospa Polajeva — — — — — gđ. Piskarjeva.
Mihelič, mlad trgovec — — — — — gospod Trnovec.
Lojze, njegov sluga — — — — — gospod Jekovec.

Kasa se odpre ob 7¹/₂ uri. — Začetek ob 7 uri zvečer.

Prihodnja slovenska predstava bo v pondeljek 22. febr. 1875.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicne in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledice in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljše, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle Stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj. Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v

scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsni boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovaleca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalescière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpenn, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Montona, Istra.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila nijso bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

Št. 64.210. Markizo de Brehan, bolehal je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšnji in hipohondriji.

Št. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanji glave in davljenji.

Št. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici i tišnanji v prsih.

Št. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznačajni prsni bolečini in pretresu čutnic.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in hujšanji.

Št. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na rokah in nogah i. t. d.

Revalescière je 4 krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V piehastih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr., — 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 30 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescière-Biscuiten v puščah a 2 gold. 50 kr. a 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu a v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Fahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbruku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Černovicah pri N. Šnirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberanzmeyer, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaždinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh učenih pri dobrih lekarjih in specijalnih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštinih ukaznicah ali povzetkih.

Št. 2142.

Razglas.

Neki 7. dan t. m. kot stekline sumljiv, v tukajšnjo živinozdravnišnico oddani pes tukajšnjega posestnika poginil je v noči 10. t. m. in raztelesenje potrdilo je steklino.

Pes je bil belo-sivi pinč, srednje velikosti, držal se je največ Žabjeka, in nij kakor se je poizvedelo, nobenega človeka, pač pa tri pse ogrizel, kateri so se pa uže 8. t. m. v opazovanje oddali in sedaj pobili.

Ker je pa vendar mogoče, da so tudi drugi psi ogrizeni, tak se v obrambo tako žalostnih nasledkov, ki iz zanemarjenja nujno potrebne previdnosti nastanejo, zaradi osobne varnosti sleherne naprosi, pse, od katerih sodi, da so prišli s steklino v dotiko semkaj naznaniti.

Posestniki psov se pa glede na §. 387 kaz. zak. opomnijo, da svoje pse natakko opazujejo, jih kar naj manj mogoče okrog letati pustijo, in ako bi kako znamenje bolehanja pri njih zapazili, takoj semkaj naznani.

(44—1)

Mestni magistrat v Ljubljani,

12. februarja 1875.

„Listki“.

Pod tem naslovom bode „Národna tiskarna“ v Ljubljani izdavalja zbirko spisov beletrističnega in znanstvenega zapopadka v zvezkih po 20 do 50 krajcarjev.

Prvih sedem zvezkov je uže na svitlo prišlo in jih imajo na prodaj: „Národna tiskarna“ v Ljubljani in Mariboru in sledeči bukvariji:

V Ljubljani: Janez Giontini; Jurij Lercher; Ign. pl. Kleinmayr & F. Bamberg; Zeschko & Till; Otokar Klerr. — V Celovci: J. Leon; E. Liegel. — V Mariboru: „Národna tiskarna“. V Trstu: F. H. Schimpf. — V Gorici: Karel Sohar. — V Celji: Karel Sohar. — V Ptui: Vil. Blanke. — V Zagrebu: Leopold Hartman.

I. zvezek. Stenografija, sp. dr. Ribič. — Životopisje, sp. Rajč Bož. — Prešern, Prešerin ali Prešeren, sp. Fr. Levstik. — Telečja pečenka, novela, sp. J. Jurčič. — N. Machiavelli, sp. dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, sp. dr. Celestin. — Trstovo z grozdom na Ruskem, sp. dr. J. Vošnjak. — Čigava bode? sp. J. Ogrinec. — Národní jezik in irgovina, spisal L. Haderlap. 25 kr.

II. zvezek. Ivan Erazem Tatenbah. Izviren roman, spis. J. Jurčič. 50 kr.

III. zvezek. Prvi poljub. Novela, spisal J. Skalec. — Na črni zemlji. Novela, spisal J. Skalec. 25 kr.

IV. zvezek. Lepi dnevi. Spisal Paulus. — Plašč. Novela. Ruski spisal N. V. Gogol; poslovenil L. Gorenjec. — Nekoliko opazek o izdaji slovenskih národnih pesnij. Spisal prof. dr. Krek. 25 kr.

V. zvezek. Meta Holdenis. Roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik. 50 kr.

VI. zvezek. Kazen. Novela, francoski spisal H. Rivière, poslovenil Davorin Hostnik. — Cerkev in država v Ameriki. Francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik. 25 kr.

VII. zvezek. Kantorčica. Roman s pogorskega zakotja. Češko spisala Karlina Světlá; poslovenil Franjo Tomšič. 60 kr.

Dunajska borza 13. februarja.

Enotni drž. dolg v bankovcih	70 gld.	85 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	5	75
1860 drž. posojilo	111	75
Akcije národne banke	964	—
Kreditne akcije	220	—
London	1.1	35
Napol.	8	90
C. k. cekital	5	25
Srebro	105	65

Naznanilo prodajalnice!

Tovarniška zaloga platna in novošegnega blaga

na Dunaji,

Josefstadt, Kochgasse, šte. 36,

Vhod skozi „Alserstrasse“,

je sklenila, svoje izdelke, ne več kakor dosedaj izročevati le prodajalcem 27 krajcarjev, temuč preskrbljevati prodajo v velikem in na drobno sama, ter določila za vse predmete enotno ceno za 1 kos 30 vatlov za gold. 7.50, tucat z 12 kosi za 3 go'd. in sicer sledeče predmete pravobarvanega perkalina po 30 vatlov, batist, jaconete in mouse ine, novošegnega robe za obleko, škotske in gladke barve, volnata preja, holandsko, belfaško in domače platno, beli širting in šifon na srajce, žnorige in barvani parhant za obleko, angleška platnena roba za domačo obleko, bela dvojtkanina in damaškova roba, barvani posteljni kanafas, beli in rumeni nanking, pisana roba za meblje, bela obrobljena zagrinjala, damaškovi in dvojtkaninovi robei. Dalje tucat 12 belih robecev od ramburškega platna, najfineji, žepni robei od batista z barvenimi obrobci, servijeti od dvojtkanine in damaška, bele in barvane čisto platnene desert, turške piké obrisače, batistni in kotonni robei za na glavo, barvene in plave, gospodske žepne rutice, in vsi v to stroko spadajoči predmeti. Naročila iz dežele se baš tako vestno in posheno izvršujejo, kakor bi se izbralo osobno a kar ne dopade, se takoj vzeme nazaj.

Adresa je:

An die Fabriks-Niederlage,

Kochgasse 36 in Wien.

NB. Za poskušnjo razp. s' ljamo tudi polovične kose 15 vatlov in pol tucata 6 kosev. (50—1)

Tržne cene

v Ljubljani 13. februarja t. l.

Pšenica 5 gld. 10 kr.; — rež 3 gld. 50 kr.; — ječmen 3 gld. — kr.; — oves 2 gld. 20 kr.; — ajda 3 gld. — kr.; — prosó 3 gld. — kr.; — koruza 3 gld. 10 kr.; krompir 2 gld. 40 kr.; — fižol 5 gld. 60 kr.; masla funt — gld. 52 kr.; — mast — gld. 50 kr.; — špeh frišen — gld. 34 kr.; — špeh povojen — gold. 42 kr.; jajce po 2 kr.; — mleka bokal 10 kr.; govednine funt 28 kr.; — teletnine funt 26 kr.; svinjsko meso, funt 24 kr. — sena cent 1 gld. 35 kr.; — slame cent — gld. 95 kr.; — drva trda 7 gld. — kr.; — mehka 5 gld. — kr.

Srečno novoletno darilo

sem dobil v terno-secco-dobitku v znesku

4500 gld.

Pred kratko dobo v mojem časniku objavljena

izjemna priloga

gosp. prof. matematike vit. v. Orlicé, Berolin, Wilhelmstrasse 125,

me je napeljala, da sem vposlal takoj naročilni-kupon v znesku 2 gld. in prejel sem na to dva navoda in za „premijsko“ senzacionalno delo

„Loterijska analizija“.

Uže pri drugej stavi sem dobil za mene srečno

terno k novemu letu.

Naj tedaj vsakdo, kakor jaz seže takoj po srečnem naročilnem kuponu

izjemne priloge.

Iskreno v. ščilo profesorju matematike, vit. v. Orlicé v Berolinu, Wilhelmstrasse 125.

Anton Hubert, c. k. uradnik.

(45)

12. februarja:

Evropa: Mucecaj iz Siska. — Stenovec iz Zagorja. — Stubenrauch iz Celovca.

Pri Slonu: Gutjahr iz Dunaja. — Humer iz Ceja. — Wabč iz Maribora. — Gradišnik iz Vranjskega.

Pri Mallét: Thümler iz Dunaja. — Sies iz Gradea. — Detelja iz Notranjskega. — Esinger iz Dunaja. — Harthenthal iz Celovca. — Halm iz iz Berlina. — Müller iz Dunaja. — Steimmüller iz Novega mesta. — Kroš, Leng, Oberländer iz Dunaja.

Za krčmarje in vinske kupce!

Tajno napravljene različnih in raznoterih umetnih vin povem pismeno proti primernej nagradi. Vedro tega vina volja 3 gold., ter se glede kakovosti in stanovitnosti ne razločuje od pravih vinskih sort. Posebno se priporočajo ta vina pri mešanji z vsemi naravnimi vini.

A. Steinhauser,

Hainfeld pr. Leobersdorf.

(42—2)

Zahvala in priporočilo.

Najudanejše podpisani si jemlje čast naznanjati p. n. slavnemu občinstvu, da je prevzel

čitalnično restavracojo,

ter da bode vedno skrbel p. n. goste zadovoljiti z dobrimi jedmi in pijačami in s pozorno dobro postrežbo si pridobiti in ohraniti njih zadovoljnost in naklonjenost.

Ob enem izreka v imenu svoje soproge najsrčnejšo hvalo za dosedanjí obilni obisk.

V Ljubljani, 12. februarja 1875.

Z odličnim spoštovanjem

(52)

Ivan Tanko,
gostilničar.

Gabriel Piccoli, lekar „k angelju“ v Ljubljani, dunajska cesta,

priporoča slav. p. n. občinstvu sledeče uže občno znane zdravniške droge:

Anatherinova ustna voda in zobni prah. Od vsake zobne in ustne bolezni obvaruje vsakdanje rabljenje moje ustne vode in mojega zobnega prahu, kajti ta dva produkta služita osobito za to, da se ojači zobno meso, da se odpravi gobasto zobno meso, da se ohrani zdravi duh sape in naravna barva zob, da se zavarujejo pred kostnim jedrenjem, pred zobnim kamenom, ki je zobni glazuri tako nevaren. **Cena flaše ustne vode 60 kr., škatlja zobnega prahu 40 kr.** (70—32)

Izleček iz Chine in Coke. Najboljši dozdaž znani želodčni likér; pospeši cirkulacija, olajša prebavljivost, in podá različnim organom in členom nova moč in novo življenje. **Cena flaše 80 kr.**

Nezmotljivo sredstvo proti mrzlici, gotovo zdravi proti vsaki prenehalni bolezni. Uspeh mojega zdravila je pa izkušena istina, in vsak bolnik, ki bo sam na sebi to zdravilo poskusil, se bode vesel prepričal, da je najkrepkejše in najgotovejše sredstvo zoper mrzlico mej vsemi dozdaž znanimi. **Flaša košta 80 kr.**

Pravo norveško dorševo jetrno olje, naravnost iz Bergena v Norvegiji naročeno. Posebno se rabi to bergensko dorševo olje proti revmatičnim bolečinam, protinu, pred vsem pa proti škrofelnom, proti sušici, kroničnim izpuščajem na koži in nervoznim bolečinam. **Cena originalne flaše 80 kr.**

Pravi Seidlitzevi prah, 1 tucat 70 kr.

Pravo borovniško žganje s soljo, 1 flaša 50 kr.

Voda lancasterske lilije. (Lancaster's Lily-Water.) Ta voda dá koži nenadejano belost in mehkost, jo obvaruje prezgodnih gub, ter naredi, da vidoma zginejo. Dalje se rabi, da se preženo pege in mozoli, in da ozdravi naglo poke, katere se naredé zaradi suše ali negladka. Z eno besedo, ta voda je pravi zaklad za toaleta, zaradi česar jo po pravici vse dame, katerim je za lepoto mari, visoko cenijo in rabijo. **Cena flaše 1 gld.**

Naročila zunaj Ljubljane na zgorej imenovane droge, kakor tudi na vse druge zdravila se, če mogoče z vračajočo se pošto proti poštnem povzetji izvršujejo. Stroške za embalažo in ekspedicijo itd. nagradijo gospodje komitenti.